

Asia: VN/15973/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Elinkeinoelämän keskusliitto (EK) kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon (Palkeet) asiakkaina voivat olla lain 2 §:ssä säädettyjen asiakkaiden lisäksi myös näiden tytäryhteisöt.

Nykyisestä poiketen Palkeiden asiakkuus voisi siten kattaa asiakkaan koko konsernin. Käytännön vaikutus muutoksella olisi, että julkisomisteinen palvelukeskus Palkeet harjoittaisi laajennuksen johdosta taloudellista toimintaa markkinoilla nykyistä enemmän. Esitys ei tarkemmin avaa muutoksen markkinavaikutuksia kyseiselle toimialalle. Esitysluonnoksen perustelujen ja esimerkinomaisten laskelmien mukaan muutoksen markkinavaikutukset jäisivät vähäisiksi.

EK pitää kehityssuuntaa huolestuttavana ja markkinoiden kannalta ongelmallisena signaalina. Talous- ja henkilöstöpalveluita on saatavilla markkinoilta laajamittaisesti. 300 000 – 500 000 euron kilpailutukset taloushallinnon toimialalla ovat kiinnostavia ja houkuttelisivat yksityisiä yrityksiä tarjoamaan palveluitaan myös valtionhallinnon tytäryhteisöille ja näin saavuttamaan kasvua ja luomaan uusia työpaikkoja. Kun palveluita toteutetaan suoraan hankinnoilla palvelukeskukselta, ei voida varmistua tehokkuudesta eikä hintatason kilpailukyvykkyydestä. Sama ilmiö on meneillään kuntasektorilla, jota hallitusohjelma on päättänyt suitsimaan.

On vaikeasti ymmärrettävissä, miten nykyisten asiakkaiden tytäryhteisöjen lisääminen palvelukeskuksen asiakaskuntaan tehostaisi näiden toimintoja. Lisäys toki kasvattaa

palvelukeskuksen asiakaskuntaa, ja julkista sektoriämme, mutta ei tuo takeita palveluiden kustannustehokkuudesta, joka voidaan selvittää vain kilpailuttamalla palvelut.

EK kiinnittää huomiota myös perusteluissa esille nostettuun huoltovarmuus -argumenttiin. Esityksestä voi saada sen virheellisen käsityksen, että markkinoilla toimivat yritykset eivät huolehtisi samalla tarkkuudella tietoturvallisuudestaan.

Positiivista ehdotuksessa on, että palvelukeskuksen asiakkuus ei ole velvoittavaa. Julkisten varojen vastuullisen käytön kannalta on tärkeää, että jokainen palvelukeskuksen asiakas tekee arvioinnin ja riittävän yksityiskohtaisia laskelmia siitä, tuoko palvelukeskus sille tarvittavia säästöjä ja tehokkuutta vai olisiko kannattavampaa ja tavoiteltavampaa kilpailuttaa palvelu. Markkinoilla toimivilla yksityisillä yrityksillä on kykyä ja halua vastata julkisen sektorin tarpeisiin ja osallistua julkisen talouden kestävyystalkoisiin.

Oksanen Annaliisa
Elinkeinoelämän keskusliitto EK